

תאריך: כ"א טבת, תש"ע
30 בדצמבר, 2009

אל: מנהלי מחוזות הרישוי
ממוני נהיגה ורכב
מנהלי סניפים
מנהלת אגף מערכות מידע
מנהלת מחלקת עדכון ובקרה
מנהלת מחלקת מרכז מידע ארצי
רשות הדואר

לידיעת: שר התחבורה
המנהל הכללי
סמנכ"ל בכיר תנועה
הנהלת משרד התחבורה
הלשכה המשפטית

י' בטבת, תש"ע-09.12.27

הוראת נוהל מס' 9/2009

הנדון: 1. תו סוחר (רישיון סחר)
2. הקצאת שלט במבחן
3. רישיון רכב מיוחד למפעל

1. מבוא

א. סימן ג' לתקנות התעבורה דן ברישיון סחר, הניתן לאדם לאחת או יותר מן המטרות הקבועות בתקנה 293 לתקנות התעבורה, כגון בדיקת רכב, ניסוי רכב בשביל אדם העומד לקנותו וכד'. המחזיק ברישיון סחר רשאי לנהוג ברכב ללא רישיון רכב תקף, וכן רשאי להעביר בעלות ברכב על שמו תוך תשלום אגרה מופחתת והפקדת רישיון הרכב (מבלי להירשם כ"יד" נוספת במרשם הבעלים) כלומר, רישיון הסחר מהווה תחליף לרישיון הרכב.

על פי נהלים שהיו קבועים בעבר באגף הרישוי, קיבלו בעלי מוסכים רישיון לתו-סחר למרות שמקצועם אינו בסחר רכב כדרך עיסוק. מה גם, שהם לא נדרשו לעמוד בקריטריונים אשר התבקשו סוחרי רכב לעמוד בהם על מנת לקבל רישיון לתו-סחר.

בשל העיוות שנוצר, ערכנו תיקון בתקנות התעבורה באמצעות רישום מטרה מפורשת של "קניית רכב ומכירתו דרך עיסוק" על גבי רישיון הסחר והקביעה כי רק מי שיחזיק בידו רישיון סחר אשר צוינה בו מטרה זו, יוכל לסחור ברכבים על כל המשתמע מכך. המוסכים יקבלו הקצאה ל"שלט במבחן" אשר יאפשר להם להיזו את הרכב ממקום למקום.

במידה ומוסכים יבקשו רישיון ל"תו סחר" יצטרכו לעמוד בתנאים שקבע אגף הרישוי.

להלן הקריטריונים לקבלת רישיון לתו-סחר מאת אגף הרישוי

1. תצהיר של המבקש על עיסוק בקביעות במסחר בכלי רכב מנועיים (קיים באתר האינטרנט של אגף הרישוי)
 2. אישור משלטונות מס הכנסה על עיסוק כסוחר בכלי רכב.
 3. חוזה שכירות, או הודעת בעלות על משרד בשטח של 10 מ"ר, וחניון בשטח של 300 מ"ר לפחות.
 4. תעודת יושר מאת משטרת ישראל.
 5. צילום תעודת זהות או רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף של המבקש.
 6. צילום תשלום מס ארנונה לרשות המקומית כאשר הוא על שם מבקש תו-הסחר או החברה שהוא עומד בראשה.
 7. תעודה המעידה על רישום החברה אצל רשם החברות.
 8. מכתב מאת רואה חשבון המאשר את בעלי זכות החתימה בחברה.
- ב. ביטול תקנה 297 - "ניהול יומן נסיעות". מזה מספר שנים, לא מספק משרד התעבורה לסוחרים את היומן האמור. משטרת ישראל אוכפת בהתאם למטרות הרשומות על גבי רישיון תו הסחר ולא כרשום ביומן. האכיפה בהתאם לרשום ביומן הנסיעות היא בעייתית ביותר ולא אפקטיבית מאחר וכיום כל החברות ממוחשבות דבר המייתר את קיום היומן.

עיקרי השינויים:

1. הוספת מטרה מס' 5א למטרות הרשומות על גבי רישיון "תו סחר" והיא "קניית רכב ומכירתו דרך עיסוק".
2. ביטול רישיון לתו סחר לבעלי מוסכים לצורך "קניית רכב ומכירתו דרך עיסוק".
3. זכאות לבעלי מוסכים להקצאה של "שלט במבחן" בלבד.
4. ביטול תקנה 297 לתקנות התעבורה - "ניהול יומן נסיעות".

הוראה זו מבטלת הוראות קודמות ותחולתה של הוראה זו מיום 1 בינואר, 2010.

2. הבסיס החוקי

סעיף 9 לפקודת התעבורה קובע: רשות הרישוי רשאית, לאחר ששולמה האגרה שנקבעה, לייחד ליצרן או לסוחר של כלי רכב מנועים תו סוחר כללי שמותר להשתמש בו, בדרך שנקבעה, לכל רכב הנמצא במבחן לאחר ייצורו או לאחר ייבואו או במבחן על ידי המתעתד לקנותו.

רישום שינוי 284.(א)(א2) בעל רישיון סחר כהגדרתו בתקנה 291, שצויינה בו בעלות המטרה הקבועה בתקנה 293(א5), הקונה רכב לצורך מסחר בו, יציג לפני פקיד הבנק המקוון או רישיון הסחר שלו ופרטיו יודפסו על שטר המכר;

סימן ג': רישיון סחר של תקנות התעבורה ותקנות 291 ו-299 קובעות כדלקמן:

מתן רישיון 291. (א) רשות הרישוי המייחסת לאדם תו מסחרי לפי סעיף 9 סחר לפקודה, תתן לו רישיון מסחרי בהתאם להוראות סימן זה.

(ב) התו והרישיון המסחרי כאמור (להלן – רישיון סחר) ישאו שניהם מספר רישום אשר הוקצה על ידי רשות הרישוי.

בקשה לרישיון 292. המבקש רישיון סחר יגיש בקשה לרשות הרישוי סחר

מתן רישיון 292.א. לא יינתן רישיון סחר לסוחר של רכב מנועי אלא אם הוכיח, להנחת דעתה של רשות הרישוי, כי – סחר לסוחר של רכב מנועי

(1) לרשותו מקום מתאים לניהול עסקו ולהחניית כלי הרכב שהוא סוחר בהם.

(2) לא התקיים בו האמור בתקנה 15ב(1) עד (3), ואם היה המבקש תאגיד, בבעלי התאגיד לא התקיים האמור באותה תקנה.

המטרות למתן 293 (א) לא יינתן רישיון סחר אלא לאחר המטרות המנויות להלן: רישיון סחר

(1) בדיקת רכב או ניסויו כשהוא הולך ונבנה או לאחר שנעשו בו תיקונים;

(2) ניסויו רכב בשביל אדם העומד לקנותו או הסעת הרכב על פי דרישתו של אדם כזה לאיזה מקום שהוא לצורך בדיקה או נסיון;

(3) הבאת רכב שנמכר ממקום מכ ירה למקום שיעד לו הקונה;

(4) הבאת רכב לבית מלאכה או לבית חרושת שם עומדים לבצע בו תיקונים, או החזרתו מבית מלאכה או מבית חרושת כאמור;

- (5) הבאת רכב לאחר שנבנה לנמל ולתחנת רכבת או למרכז המכירה של בית החרושת ;
(5א) קניית רכב ומכירתו דרך עיסוק" ;
(6) כל מטרה אחרת שרשות הרישוי תראה אותה כמטרה מסחרית.

(ב) רשות הרישוי תציין ברשיון הסחר מטרה אחת או יותר מבין המטרות המנויות בתקנת משנה (א), שלשמה ניתן רשיון הסחר."

השימוש 295. לא ישתמש אדם ולא ירשה לאחר להשתמש ברשיון סחר אלא למטרות ברשיון סחר המפורטות בתקנה 293 שצויינו ברשיון ואלא אם הרכב שבו הוא נוהג נושא עליו את לוחיות זיהוי כאמור בתוספת השלישית.

תעודת נסיעות 296. לא יינתן רשיון סחר אלא אם נתמלאו הוראות תקנה 275 בשינויים המחוייבים לפי הענין.

איסור הסעה 298. המסיע על-פי רשיון סחר לא יסיע, ולא יניח לאחר להסיע –

- (1) בתמורה ;
(2) יותר מארבעה אנשים מלבד הנהג , והם : בעל הרשיון או עובדו , הקונה, יועציו הטכניים או עובדיהם.

איסור הובלה 299. המסיע ברשיון סחר לא יוביל מטען כלשהו, למעט המטען הדרוש לבדיקת כשרו של הרכב , ולא יוריד את המטען האמור אלא במקום שבו הוטען.

בהתאם להוראות התוספת השלישית של תקנות התעבורה סעיף 2(א), (ב) ו-(ג) תהיה צורת לוחית השלט במבחן ומידותיה כדלקמן :

(1) דוגמה של לוחית זיהוי הניתנת לבעל רשיון סחר היא :

במבחן 37 530-000

(2) מידות לוחיות זיהוי כאמור הם :

הלוחית : גובה 25 ס"מ, אורך 37 מ"מ
האותיות : קובה 7 ס"מ, רוחב 3.5 ס"מ, עובי 1 ס"מ
הספרות : גובה 7.5 ס"מ, רוחב 4.5 ס"מ, עובי 1 ס"מ

(3) צבע הלוחית (הרקע) יהיה לבן וצבע האותיות והספנות יהיה אדום ;

(4) הלוחית תהיה מפח הספרות והאותיות יהיו בתבליט ;

תקנה 278 לתקנות התעבורה קובעת כדלקמן :

מתן רשיון 278. (א) רשות הרישוי רשאית לפי שיקול דעתה לתת

רכב מיוחד רשיון רכב מיוחד וכן לוחיות זיהוי לצורך נסיעה חד-פעמית של רכב מסויים שאין עליו ריון רכב בר-תוקף ולקבוע בו תנאים לאחר שמבקש הרשיון -

- (1) מסר הצהרה על מצבו התקין של הרכב;
- (2) מילא אחרי הוראות תקנה 275;
- (3) שילם את האגרה הקבועה;

(ב) הרשיון האמור יהיה לתקופה שלא תעלה על 48 שעות.

תקנה 275 לתקנות התעבורה קובעת כדלקמן:

תעודת 275. המבקש רשיון או חידוש רשיון לרכב מנועי, כמשמעותו בפקודת ביטוח הביטוח ימציא לרשות הרישוי או למי שהיא הסמיכה לצורך בדיקות רכב –

- (1) תעודת ביטוח כמשמעותה בפקודת הביטוח, שניתנה בהתאם לפקודת הביטוח; או
- (2) ראיה להנחת דעתה של רשות הרישוי כי הרכב הוא רכב שנתמלאו בו הוראות סעיף 4(3)(ד) לפקודת הביטוח.

הגדרות:

א. ייצרן של כלי רכב מנועי – מי שעוסק בייצור כלי רכב מנועי לרבות הרכבה מחלקים או ממכיכלים בין מייצור מקומי ובין מיובאים ובידו רשיון לייצור רכב מנועי ממנהל האגף לרכב ושרותי תחזוקה במשרד התחבורה שניתן לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושרותים (ייצור רכב והרכבתו) תשכ"ז-1967.

ב. סוחר של כלי רכב מנועי – מי שעוסק בסחר בכלי רכב מנועיים שאושר על ידי רשות הרישוי ושהמציא אישורים על היותו סוחר בכלי רכב מנועי.

ג. מוסך - מקום שבו נעשים תיקונים ברכב מנועי ושבידו רשיון שניתן ע"י מנהל האגף לרכב ושרותי תחזוקה לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושרותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב) תש"ל-1970, ושהמציא אישור מאגף הרכב כי עוסק במקצועות הבאים:

מסגרות	מכונאות בנזין
תיקון וכוון מתלים לרכב	מכונאות בנזין
הרכבת מנגנוני נכים	חשמלאות
	תיקון מרכבים

הענקת רשיון סחר ולוחיות זיהוי ליצרן ולסוחר בכלי רכב מנועי

א. בקשות להכרה כסוחר או כיצרן בכלי רכב מנועי בהתאם למה שפורט בסעיף 3 דלעיל (הגדרות) יוגשו בכתב להנהלת אגף הרישוי בת.ד. 867 ירושלים.

ב. לפני שתאושר הבקשה על ידי הנהלת האגף, יבדוק מנהל המשרד במחוז, בין בעצמו ובין ע"י מי שימונה על ידו, אם המבקש עומד בתנאים המפורטים בסעיף 3(ב)(3) וישלח חוות דעתו להנהלת האגף.

- ג. אישרה הנהלת האגף את הבקשה , תעדכן במערכת הסוחרים והמבקש יופנה למשרד הרישוי המחוזי להוצאת הרישיון.
- ד. האחראים על עניני רכב במשרד הרישוי המחוזיים יהיו אחראים לנושא ויטילו על בודק מסמכים מיוחד א ת ריכוז כל הנושא כולל הקצ את מספרי הזיהוי והפניה לספק הלוחיות למכירת לוחית הזיהוי המאושרת , מתוך סדרת לוחיות הזיהוי לשנת הרישיון.
- ה. לא יינתן לסוחר בכלי רכב מנועיים משומשים שאינו יבואן או סוכן של היבואן , יותר מאשר רשיון אחד וזוג שלטים אחד . לסוחרי כלי רכב מ נועי המוכרים כיבואנים וכן לייצרני כלי רכב יוענקו רשיונות ללא הגבלה בהתאם לבקשתם כפוף לביטוח ספציפי ותגבה האגרה עבור כל רשיון כנ"ל.
- ט. בודק המסמכים יסביר לבא כח הסוחר/היצרן שהרשיון ניתן לשנה קרי מינואר בכל שנה ועד 31.12.

חידוש רשיון סחר ולוחיות זיהוי ליצרן ולסוחר בכלי רכב מנועי

- א. תוקף רשיון הסחר יהיה לתקופה של שנה אחת המתחילה ב- 1 לינואר בכל שנה ומסתיימת ב- 31 בדצמבר בכל שנה או לתקופה קצרה יותר משנה שתסתיים תמיד ב- 31 בדצמבר של אותה השנה.
- ב. 1. סוחרים ברכב מנועי שברצונם לחדש את תוקף רשיונות הסחר ימציאו תצהיר שלא חל כל שינוי במעמדם כסוחרים , במיקום המפעל במשרד או בחניון וכן אישור מפקיד השומה על עסוקם בסחר ובתווך רכב מנועי.
2. יבואני ויצרני כל רכב ימציאו תצהיר בלבד.
- ג. אישרה רשות הרישוי הארצית חידוש רשיון הסחר , תשלח רישיון למבקש .

הענקת רשיון רכב מיוחד למפעל – למפעלים

- א. ביקש תאגיד או מוסד שרשומים בבעלותו לא פחות מ- 20 כלי רכב הסדר מיוחד לתנועת כלי הרכב הרשומים במפעלו שרשיונם פג או יפוג . יפנה אל האחראי על עניני רכב במחוז או לכל אדם שהאחראי אצל לו מסמכותו בהוצאת רשיון רכב מיוחד למפעל. המפעל יוכיח על פי אישור כי קיים אצלו קצין בטיחות.
- ב. האחראי על עניני רכב יחתים את ב"כ המפעל על טופס התחייבות (רש/566א').
- ג. ינוהל במשרד הרישוי , בספר מיוחד רישום לפי מספר רשום של הרשיונות ורשימת מפעלים שלהם סופקו הפנקסים.
- ד. למפעל ינופק פנקס רשיונות רכב מיוחד למפעל (טופס רש/566) בן 25 רשיונות ועל ב"כ המפעל לרכוש מראש בולי אגרת שירותים.

ה. האחראי יחתים את הרשיונות בחותמת ובחתימת ידו בטפסים בהתאם למספר בולי האגרה שנרכשו מראש ובכל פעם יביא ב"כ המפעל את הפנקס לבדיקה כאשר ירצה לרכוש בולים נוספים.

ו. המפעל כאשר ישתמש ברשיון ימלא כל הפרטים במדוייק כאשר יונח ניר העתקה על העתק הרשיון. ידביק בול האגרה על המקור ויבטלו בחותמת המפעל וכן את ספח בול האגרה על העתק הרשיון לבקורת. עם גמר הנסיעה של 48 השעות שנקבעו, יצרף לפנקס את הרשיון המקורי לבקורת של האחראי על עניני רכב.

ז. אספקת פנקסים נוספים תותנה בהחזרת הפנקס הקודם, לבקורת.

ח. בכל מקרה של אבדן פנקס על המפעל להמציא הצהרה בשבועה על קרות המקרה ופרסום ב-2 עתונים יומיים על דבר האבדן בציון מספרם השוטף של הרשיונות.

ביטול והפקעת תוקף רשיון הסחר

א. כאשר יתברר שסוחר כלי הרכב שהוכר השתמש ברשיון הסחר בניגוד למטרות שהוגדרו או חלו שינויים מוגדרים המשנים מעמדו, תבטל רשות הרישוי הארצית את האישור שניתן.

ב. הרישיון לתו-סחר הינו אישי ולא ניתן להעברה.

3. הפעולה במטה אגף הרישוי

את הבקשות לקבלת "תו-סחר" "שלט במבחן" יש להגיש למטה אגף הרישוי ברח' בנק ישראל מס' 5.

כאשר מדובר בבעל מוסך, על אגף הרישוי להפנות בקשה לאישור מאת המפקח על המוסכים באגף הרכב בדבר דרישת מחלקת מוסכים לשטח (מ"ר) לצורך הפעלת המוסך. על עובד אגף הרישוי לוודא כי בחוזה אשר מתקבל מאת בעל המוסך קיים שטח נוסף של 300 מ"ר למגרש ועוד 10 מ"ר למשרד מחוץ ובנפרד משטח המוסך.

במידה והמבקש עמד בכל הקריטריונים לקבלת תו-סחר והקצאה ל שלט במבחן, יקבל אישור מאת מטה האגף ובו הפניה למשרד רישוי מחוזי לקבלת הרישיון.

מרגע שהמבקש מאושר במערכת הממוחשבת, מוקצה לו באופן ממוחשב מספר לשלט במבחן.

3. הפעולה במשרדי הרישוי

ביצוע העברת בעלות ע"י סוחר מורשה

- אדם המוכר רכב לסוחר רכב מורשה, כאשר לסוחר אין עדיין קונה לרכב – שינוי הבעלות יבוצע בבנק הדואר (בנק מקוון) בנוכחות שני הצדדים.

בעלי הרכב הרשומים עם תעודות זהות /רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף שלהם ורישיון הרכב
הקונה שהוא הסוחר עם תעודת זהות /רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף שלו ורישיון סחר.

- בעת רישום הסוחר כבעל הרכב הרשום – נרשם באישור הבעלות ובקובץ הרכב כי אסורה הנסיעה ברכב, הרישיון מופקד.

אם הרשיונות הופקדו למשך תקופה העולה על חודש ימים , לא יהיו חייבים בתשלום אגרות רישוי.

נמצא קונה לרכב - יבצע שינוי בעלות בבנק , מהשם של הסוחר לשם הקונה . מאחר והרישיון היה בהפקדה - הסוחר לא ייספר במניין הבעלים הרשום ברשיון הרכב.

ייפוי כוח

ייפוי כוח של אדם פרטי יתקבל רק בצירוף תעודת זהות מקורית או רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף.

אגרה

אגרה בעד שינוי רישום הבעלות ברכב הנרשם על שם בעל רישיון סחר תהיה בסכום של 33₪.

כאשר רכב נמצא בהפקדת סוחר , ומגיעה בקובץ מהמשטרה תנועת ביטול בגלל בקורת או תוספת שביעית או תאונה , אנו קולטים את הביטול מהמשטרה ויוצרים הגבלה עם קוד 52 – הפקדת סוחר.

כאשר מגיעה לרכב כזה תנועה של ביטול הביטול מהמשטרה , אנחנו מבטלים את ההגבלה ומעדכנים בחזרה ברכב את הפקדת הסוחר מהתאריך המקורי .

אם ביטול הביטול מתבצע במשרדי הרישוי , כלומר בעל הרכב מגיע לרישוי עם אישור של חזרה לכשירות, הפקידים מתבקשים לשים לב, אם קיימת הגבלת סוחר, יש לעדכן בסיבת הביטול את הפקדת הסוחר ולמחוק את ההגבלה.

הפעולה בבנק הדואר לצורך רישום בעלות על שם סוחר :

הקונה, שהוא הסוחר, יציג:

רישיון סחר בו רשומים : שם הסוחר , מספר תאגיד/זהות ומספר הסוחר לצורך העברת בעלות המתחיל ב-7777.

עובד הדואר יבדוק התאמה בין מספר התאגיד/זהות הרשום ברשיון הסחר לבין מספר התאגיד/זהות הרשום בתעודת הזהות או ביפוי הכוח.

לאחר מכן יוקלד למחשב מספר הסוחר המתחיל ב- 7777 מרשיון הסחר כמספר המזהה של קונה הרכב.

על המסך מופיעים שם הסוחר ומספר התאגיד/זהות שלו – ויש לוודא כי אלו הפרטים הרשומים ברישיון הסחר.

במידה ולא קיימת התאמה, או לחילופין לא קיימת רשומה כזו, אין לבצע העברת הבעלות.

בעלי הרכב הרשומים יציגו:

רשיון רכב או טופס פרטים על רכב (בטופס רשומים הפרטים הרשומים ברשיון).

טופס פרטים על רכב ניתן במשרד הרישוי לבעל הרכב, לרכב שאינו רשאי לנוע בכביש (הורד מהכביש) – אך בעליו רשאי למכור אותו לסוחר רכב מורשה. שימוש בטופס פרטים (במקום רשיון רכב) – כאשר הקונה הוא סוחר מורשה.

השליחים יזוהו תמיד עם תעודות הזהות שלהם או רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף ומספרי הזהות של מיופי הכוח מטעם המוכר ו/או הקונה ויוזנו למחשב.

לרכב מנועי הנרשם על שם סוחר – אגרת שינוי הבעלות כיום היא 33 ₪.

בשטר המכר של רכב הנקנה על ידי סוחר – נרשם במקום הכתובת של הקונה:

אסורה הנסיעה ברכב. הרשיון מופקד.

הקונה והמוכר (גם סוחר מורשה) יזדהו עם תעודות הזהות שלהם. אם קיים יפוי כוח של אדם פרטי תצורף לה תעודת זהות/רישיון נהיגה ממוחשב עם תמונה תקף של נותן יפוי הכוח.

במידה ומסיבה כלשהי קיימת מניעה לביצוע העברת הבעלות, יש להפנותם למשרד הרישוי.

4. הפעולה באגף מערכות מידע

א. מחלקת מערכות מידע תקלוט ותמכן את פרטי הרישום ותקיים רישום מעודכן של רשיונות סחר.

ב ב ר כ ה ,

גאנס חמאדה
מנהל אגף בכיר רישוי